

Brassóban, Nagy- és Zsóna-utca sarkán
Papp Ferencz butoraktára fölött,
hol a szerkesztő hétköznapi délelőtti
9—11 óra között,
és Bolonya, kut-utca 356. sz. alatt
hol minden délután találhatók.
A lap szellemi részét illető minden közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Nagy-küküllőmegyei érdekű közlemények
Horváth László
arszervezőhöz Segesvárra küldendők,
kis-küküllőmegyei érdekű közlemények
Gyöngyösi István
árszervezőhöz Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

ELŐFIZETÉSI AR
helyben házhoz hordva vagy vidékre pos-
tán küldve
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DIJA:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye
5 kr. (1—10 sor 50 kr., Nagyobb és több-
szori hirdetéseknek kedvezmény.)
Minden egyes hirdetés után külön 30
kr. bélyegdíj fizetendő.
Nyílttéri közlemény sora 10 kr.
Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő
Kéziratok vissza nem adatnak

Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.
A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és
szent-ágotai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKENT HARÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang László, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

115-ik szám.

Brassó, Kedd, október 8-án.

V. évfolyam. 1889.

Kié a hon és annak földje?

Gyakran szoktunk mi magyarok hivatkozni arra, hogy Magyarországnak már csak azon egyszerű és világos okból is magyar-nak s nem u. n. polyglott államnak kell lennie, mert az országnak még a nevét is mi magyarok adtuk. Őseink írták be azt vérrel és eszélyes, szívós s bölcs politikával Európa történetébe és földabroszára, legyen az aztán habár Hungariának, Ungariának Ungarlandnak avagy Magyarországnak nevezve vagy írva ott.

Ezen elnevezések alatt ugyanis bizonyára nem az erdélyi szászok és románok s a délvidéki rácok s felvidéki tótok, de kis-oroszok honát, hanem a vliághódító hunoknak s az azok után föllépett s azokkal rokonnak tartott magyaroknak országát akarták és akarják legfőképpen megjelölni.

És épen ezért: méltán is mondhatta egykor miniszterelnökünk is az ország parlament-jének színe előtt s tehát az egész Európa halottára bizonyos nemzetiségű fészkelődésekkel szemben, hogy „Magyarország utóvégre is a magyaroké.” És ezért zughatta teljes erővel az egész parlament a helyeslést is akkor, miniszterelnökünk ezen nevezetes mondására.

De lássuk azonban, hogy ha a honfoglaló és fentartó ősök s a jelenlegi kormány feje s az országgyűlés ennyire és ily kitűnően megtették és megteszik a kötelességet azon krite-rium létrehozása, megóvása és hirdetése tekintetében, a mely leginkább van hivatva arra, hogy röviden és hiven kifejezze és indokolja ország-világ előtt, miszerint mi magyarok valóban jogosan élünk és léteztünk „ebben az ál-lamban” ezer esztendő óta s jogosan és méltán törekszünk abban az alkotmányos uton létre-jött törvényeink alapján és azoknak keretén belől vezérszerepre, s ez által az ország nevé-hez illő jelleget is adni annak: megteszi-e a nagy közönségnek magát magyarnak nevezni szerető része is a reá háruló kötelességeket e téren minden tekintetben? Ha magyar az ország neve, akkor magyarul kellene annak minden egyes főbb részét is megjelölni, meg-nevezni; vagy legalább is úgy kellene lenni, hogy minden egyes vidéknek, résznek, pont-

nak okvetlenül legyen magyar elneve-zése is.

Hogy az államot alkotó vármegyéknek, városoknak s községeknek ma már van általán elfogadott magyar neve is, az köztudo-másu tény és dolog. — De már a városok és községek határait képező helynevek sokszor a legborzasztóságosabb zürzavart táják fel elő-tűnk; sőt még azon nevezetesebb pontok és helyek megnevezése is ellentmondani látszik azzal, hogy voltaképen Magyarország egy ré-széről van szó abban, a melyek nemcsak egyes községek szűk korlátai között használatnak és jónak forgalomba, hanem országosan is hasz-nálatnak az irodalom és közbeszéd alatt; sőt a melyek még a nemzetközi törvényekben is elő kell hogy forduljanak némelykor, mint fő-jelentőséggel bíró nevezetesebb helyek és pon-tok nevei.

Különösen a beépült és lakott helyektől félreesőbb s nehezebben hozzáférhető hegy-lánczok és csucok, völgyek, patakok, tavak, várromok, őrházak stb. majd mind idegen, vagyis nem magyar nevűek, sokszor még a tisztán magyarok által lakott vidékeken is.

Ennek oka pedig az, hogy a jelenlegi ma-gyar ajku emberek nem szeretik fáradni; nem szeretik türelni, a szenvedést és kitartást is meg-tanulni önként, jószántukból, hogy t. i. ha kell esetleg ez, akkor is tudjanak és képesek legyenek arra, a minek egyik eredménye és folyománya aztán az is, hogy katonai földrajzi intézetekhez is ritkán jutnak magyarul is tudó emberek; sőt hogy még azokat körülvezetni s a helynevekkel ellátni sem akad magyarul jól tudó ember a községekben.

Szóval: a turistika felette el van hanya-golva korunkban a magyar fajhoz tartozó nem-zedék részéről.

Csak mint ritkaság és ország-világra szóló nevezetesség jön számba, ha egyik-másik ma-gyar ember, illetőleg tulnyomóan magyarok-ból álló társaság megmássza ez vagy ama ne-vezetesebb hegylánczot. Hogy aztán magyar nevet is adjon annak a leírás és elbeszélés közben: az ritkán esik és történik meg. Leg-kevésbé azonban az, hogy ezen eljárás oly gya-kori, sőt mindennapi legyen s ennek folytán oly sokan és sokszor emlegessék azt, hogy an-

nak folytán mintegy ráragadjon az egyes he-lyekre a magyar elnevezés is.

Enélkül pedig még az elnevezés — vagyis „keresztelés” sem sokat ér, mert elfeledi azt a világ és a nép.

Épen azért oda kell hatnunk, hogy az országnak még legfélreesőbb és legnehezebben hozzáférhető hegyei is — főleg a határszéle-ken — minél gyakrabban és szorgalmasabban látogattassanak a hazánknak magyar jellegét fentartani hivatott magyarajku lakosság ré-széről is, hogy így minél több magyar elbe-szélés, emlék és dal is fűződjék annak min-den egyes ilyen pontjához. Mert e nélkül ad-hatunk, ha kell, ezerszer is magyar nevet azoknak a hivatalos aktákban, a mint azt t. i. az erdélyrészi napi sajtó egyik legnevesebb munkása és vezére alkalmilag ajánlotta volt e sorok írójának: nem fog az azokra ráragadni s rászáradni örökre.

E nélkül pedig bajos elhítni mással is, hogy ez az ország voltaképen a miénk. Mert hát — ismételjük azt, a mit állítottunk előbb is — hogy okszerint és rendesen főleg azé a hon és a föld, a ki egyebek közt nevet is adott és ad annak.

A honfoglalás és fentartás emez újabb fajtát gyakorolni hazánkban az ugynevezett „Magyarországi Kárpátegyet” volna és van hivatva leginkább. Hazánk erdélyi része azon-ban — mint sajnosan tudjuk és látjuk — en-nek is csak ugyszólván, mostoha gyermeke volt és lehetett eddig, mert oly sok és mér-hetlen teendők vártak arra első megindulásának közvetlenebb közelében t. i. az u. n. magyar-or-szági felvidéken is. S különben is óriási feladat volna és lenne reá nézve: ezt felölelni teljesen.

Épen ezért nem marad egyéb hátra, minthogy az Emke, vegye nálunk a kezében egyszer már ez ügyet is kellő eréllyel és ki-tartással, a mint az t. i. ugyanis már rég sürgettetik.

Mert ime a fentiekől eltekintve is, a „zona” hasznát és előnyét eddig még nem igen élvezték, épen a magyar turistika fej-letlensége miatt, az erdélyrészi hegyvidékek. Pedig az azokban rejlő természeti kincsek és iparkodó néperő közgazdasági szempontból is szerfelett óhajta s várja azt.

N. Gy.

A „BRASSÓ TÁRCZAJA.”

Romániai cigány népdal.

Fejér káposzta levele,
Ime újév is eljőve,
A mióta fogva vagyok;
Isten add, hogy szabaduljak!

Hogy mehessek a mezőre,
A mezőnek zöld fűvére,
Nővéremmel kezét kézbe,
Anyámmal állhassak szembe.

Közli K. F.

A mostoha.

— Elbeszélés. —

Báró D. Ilma levele Somosy Margitához.
(Folytatás.)

X.

Augusztus 5.

Ma hagytam el Gizella szobáját. Szobámba menve, egy tűnt fel nekem, mintha íróasztalom szemrehá-nyólag tekintne felém, hogy oly soká magára hagytam. Leültem rögtön, hogy neked, szeretett Margitom, írjam a hosszú idő alatt velem történeteket. Gizella polálásánál Zoltán nyújtott segédkezet. Az ő társasá-gában nem tűnt az idő olyan hosszúnak. Sőt egy rö-vid álomnak tetszett az egész.

A mióta nem írtam neked, lelkem világa nagy

változáson ment keresztül. Egy új, fényes világ nyílt meg előttem, a melynek lételeté eddig nem is sejtettem.

E fényes világban eszményem tűnt fel oly fön-ségesen, mint azt én alkotám magamnak. E fön-séges alak: Zoltán báró . . .

Mióta ő van közelemben, életem egészen megvál-tozott. Olyanok most napjaim, mintha egy tulvilági fény ragyogná be fényes sugaraival, eltörölve minden szenvedéseimet.

Én még nem láttam hozzá hasonló férfit soha. Ifju még, felruházva az ifjuság minden kellemével, s mégis egy komoly férfiú nemes bölcseségével, a kinek szavait áhitattal hallgatom, mert minden szava egy ál-talam eddig még nem ismert világot rejt el, a hol az emberek oly boldogak . . . oly nemesek . . .

Csakhogy, Margit, e szép világba nekem már csak a kárhozat útján lehetne jutnom . . . És tudod-e, hogy vannak perczeim, mikor szívem elkarhozni . . . csak egy perczig e mesés szép világban . . .

Ne kárhoztass, szeretett barátnőm, hisz én nem vagyok oka, hogy csak most ismertem meg e szép világot, midőn már másé vagyok . . . s hogy egye-düli vágyam volna s üdvösségem lenne, ha oda jut-hatnék . . .

Te tudod, én szeretni és szeretve lenni akartam, de a szeretet helyett gyűlöletet lelék. S midőn már elfáradtam a küzdelemben s már odáig juték, hogy

leroskadok, akkor jelent meg előttem eszményem szent alakja. Azóta életem nem oly sivár többé, mert egész valómat egy isteni érzés fogja át . . . Megnevezzem ezt az érzést? a mely érzés megnevezése vétekké válik, ha egy férjes nő ajkáról hangzik el, még akkor is, ha az a legtisztább kebelben fakad: ha azt az ér-zést nem a férj ébreszté benne . . .

Azt mondtam egykor, hogy aztán messze fussak tőle . . . S most, midőn megismertem, nem tudok megválni tőle . . . De azért ne félj, kedves Margitom, bármily mély is szerelmem, kötelességemet velem el-feledtetni nem fogja soha! . . . Mert inkább halált, mintsem becsutellennek tűnni föl az előtt, kit szeretünk.

XI.

Augusztus 6.

Tudod-e Margitom, mi az, ha egy férjes nő sze-relmet érez szívében egy férfiú iránt, a ki nem férje? — No, te nem tudod! . . . hisz te ama boldogok közé tartozol, a kik férjükben lelék fel ideáljukat. Téged az első szent szerelem kísért az oltár zsámolyához, hogy ott szívből jött esküt tégy annak, a kinek már lelkedből megesküvél. Oh, boldog te, s ezerszer boldogtalan én, hogy azt hívém, miként soha sem fogom föllelni eszményemet. Akkor lelém fel, mikor már késő.

. . . Oh mily mennyei üdvöt nyújtana e szere-lem, ha még szabad lennék . . . a bűn

Belföld.

Brassó, okt. 7. (Az erdélyrészi ev. ref. egyházkerület közgyűlése.) A ref. egyházkerületi közgyűlés Kolozsvárt 5-én d. e. 9 órakor ült össze. Ugy a világi, mint az egyházi tagok az egész egyházkerületből nagy számmal jelentek meg a közgyűlésen, melyet Szász Domokos püspök határos imával nyitott meg. Ezután Bánffy Dezső báró mondott elnöki megnyitót, megemlékezvén az egyházkerület volt főgondnoka, Kemény Gábor báró haláláról és utalva végül a közgyűlés fontosságára. Az eljenzéssel fogadott beszéd után igazolták a megjelent egyházkerületi képviselőket, majd megalakították a különböző bizottságokat s megállapították a közgyűlés tárgysorozatát. Ezután a közgyűlés testületileg a ref. templomba ment, hol Kemény Gábor-emlékünnepeket tartottak. A templom egészen feketével volt bevonva s a szószék előtt déli növényekkel körülvett koporsó állott. A közönség zsufolásig megtöltötte a templomot. A kolozsvári dalkör gyászdalt énekelt s Szász Gerő esperes, nagy hatású emlékbeszédet mondott. A gyászünnepeket déli 12 óra után ért véget. A közgyűlést délután 4 órakor folytatták. Szász Domokos püspök felolvasta az évi működéséről szóló jelentést. A segélyezés ez évben is igen nagy, mérvű volt. A jelentést zajosan megélték. Ezután előterjesztették a tanügyi jelentést, mely szerint hét ref. főtanodába összesen 2601 tanuló járt. A tanerők hiánya miatt folytonos a panasz; népiskola volt 453 s ez iskolákba 29581 tanuló járt. A választásokat a gondnoki helyekre következő napra tűzték ki s ezzel az ülés 6 órakor véget ért.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. okt. 7.

A Balkán-államok helyzete jelenleg annyira változott, hogy az Oroszország érzékenysége iránti tekintetek többé már nem kötik a hármasszövetség tagjait, hogy Ferdinánd hercegtől az elismerést megtagadják. Anglia nem kifogásolná a porta ily lépését, jóllehet csak közvetve van érdekelve és mindig vonakodott, hogy a kezdeményezést megragadja.

A francia politikai körökben némi jelentőséget tulajdonítanak ama körülménynek, hogy a császárt fektet arra hogy a walesi herceget Kopenhágában beárja, mert azt hiszik, hogy e találkozón könnyen eloszlató lesznek azok az Oroszországban és még inkább Franciaországban támadt aggodalmak, a melyeket a nyáron Angliának a hármasszövetséghez való csatlakozásáról terjesztett hírek keltettek fel. Ezenkívül remélik, hogy a császár fogja a walesi herceget hatalmazni királyi anyja előtt ama formális biztositás hangsúlyozására, hogy az orosz politika úgy Európában, mint Ázsiában egyaránt békés. A császár berlini látogatását kiválóan békés jelnek tekintik.

Szemben ama híresztelésekkel, mintha több milliónyi hitel fogna a német birodalmi gyűléstől katonai célokra kéretni, a berlini „Nationalzeitung” megbízható forrásból arról értesül, hogy ilyenü vagy egyáltalában jelentősebb hitelek kérése kitalásban nincs.

Konstaninápolyból jelentik: Románia határán az orosz csapatokat lényegesen szaporították. Török-Örményországba orosz-örményekből álló forradalmi csapatok törtek be, hogy felkelést csináljanak. A „Standard” Athénből azt a hírt kapja, hogy a kydoniai kerületben a keresztyéneket megtámadták. A kihágást elkövetett török csapatból hét megöletett és kettő súlyosan megsebesült. A csapatok betörték a templomba és a szent képeket átszurkálták. Az orosz konzul tiltakozott.

nyújtja ki utánam karmait, hogy magával ragadva, megsemmisítsen . . .

Zoltán is szeret, tudom. Ő nem mondá, de én érzem. Ha mellettem van, iszonyuan szenvedni látszik, úgy miként én. Hisz ő oly igen becsületes!

Tudja ő, hogy szerelmünk mindkettőnkre kárhózat, de legjobban én reám.

Tegnap Oszkárral együtt kerestek fel a kertben. Beszélgetünk mindenről. A többi közt Oszkár azt mondá, hogy mily boldog lett volna ő, ha én lettem volna első neje . . . ha gyermekeinek ilyen becsületes anyjuk lett volna.

Mindketten mélyen elpirulánk, mert mindketten érzők, hogy már nem sok kell, hogy a szenvedély legyőzze ezt a becsületes asszonyt.

Oh, pokoli kin! mint kell szenvednem e vétkecs ézelemért, a nélkül, hogy vétkeztem volna.

Oh, Margitom, ez égető kinokat nem bírom soká elviselni! . . . Szénjad szegény

Ilmádat.

Folytatása következik.)

Román lapszemle.

Napok óta pattog a szebeni „Tribuna” az üllői és monori sárga-fekete jelzők leszaggatása miatt, melyeket ő császári lobogóknak nevez és folynak egymásután a szóvirágos vezércikkék, nem a letépők ellen, hanem az egész magyar nemzet ellen. Ugy áll neki jól, ha egyenesen a magyar nemzetet gyanúsíthatja még azért is, ha jó idő helyett egy hónapig mindig esik.

Egy kis baj azonban mégis van, t. i. az, a mi a debreczeni kondással megesett, midőn ez egész városra haragudott, de a város erről semmit sem tudott. A „Tribuna” hűségeseke sem terjed nagyon messze s a kik történetesen tudomást szereznek felőle, azok is megesóválják fejüket, mondván: „Mi az oka, hogy úgy kakaskodik a „Tribuna” ezen kivételes kihágásokért, melyeket hozzá hasonló tulzók követhettek el? Lám, ugyancsak tudja azt a „Tribuna”, hogy a natio hadköteles fiai tömegesen iramodnak át minden évben Romániába s ő ezek ellen a puskakerülők ellen kedves kollegájával a „Gazeta”-val egyetemben soha még egy sort sem írt. Pedig ezek a puskakerülők mégis csak többecsken vannak minden évben, mint a monori és üllői jelzősértők.

Már most támadjunk mi is a „Tribuna” módjára a puskakerülők miatt az egész natióra és mondjunk el felőle toronyát-boronyát, mint a „Tribuna” teszi, a miből semmi sem igaz. Rossz iskolában tanulhatta a „Tribuna” a gondolkodást, ha ő egyesek — s még az sem bizonyos, hogy magyarok-e, — kihágásáért egy egész nemzet ellen dobálja a sarat. Az iskola jó lehetett, de a tanítvány lehetett rossz; legalább így látjuk következtetéseiből, melyekbe annyira beleéte magát, hogy abból ugyan okos ember ki nem bírja gyógyítani.

Mutogatja, fejtegeti hasábokon keresztül a kifelé gravitálás ügyét is. Szép tőle a hűség, a mi nem érdem, hanem polgári kötelesség. Annak pedig, hogy a natio végzett fiai azért vándorolnak Mekkába, mert ide haza nem élhetnek meg, mert a chauvenisták üldözik, egy betűcskéje sem állja ki a bírálatot.

Tudni kellene előbb azt, hogy hány tesz eleget a kibujdosók közül katonai kötelezettségének. Bizonyos, hogy sokan fognak rovásra kerülni közülök. — Nem valami sok azon román ifjak száma, kik Brassóban, Balázsfalván és Naszodon évenként érettségi vizsgát tesznek. Csak megélhetnének azok idehaza is az üldözéstől. Megjegyezzük mellesleg, hogy azok vezeték félre ezen ifjakat, a kik azt hirdetik, hogy tagadják meg nemzetiségét. Az állam nyelvének megtanulásával, még nem tagadják meg senki a natiót.

Szép az is, a mit a „Tribuna” a románok hivataláról zengedez, buzdítván őket a nemzeti nyelv védelmére. Ha egyéb haszna nincs is az ilyen hangu cikkeknek, annyit mégis bizonyítanak, hogy nálunk tehetnek nyelvük mívelése érdekében épen azt, a mi tőlük kitelik és a mire kedvük kerekedik.

A vasárnapi „Gazeta” a „Kolozsvári Hiradó”-ra neheztelt meg. A neheztelést az okozta, hogy a „Hiradó” kijelentette, hogy bár ő is ellenzéke Tiszának, de olyan nincs, hogy ő azért valaha egy gyékényen áruljon a „Gazeta”-sokkal. Ha olyanformán teszik ki a legény szűrét, van oka a bosszúságra. Osztogatja is a patenst a magyar ellenzéknek, emlegeti ő is a monori és üllői jelzőket, a magyarosítást. Elpusztul még valaha — így vigasztalja olvasóit — ez a magyarosító politika; a mi a szervezetben rothadt, annak pusztulnia kell. Igaz, de vajjon az ellenzék és a magyar nemzet-e az a szerv, vagy a nemetiségi tulzók közönye, a melynek el kell, a mely el fog pusztulni? A „Gaz.” azzal vigasztalja magát és olvasóit, hogy mi pusztulunk el, mi meg azzal, hogy a nemzetiségi tulzók maradnak előbb-utóbb hoppon. A tisztelt olvasó most választhat kedvére, hogy melyik rothadt s élet nélküli.

Mi, tks. szerk. ur, úgy vagyunk ám szoktatva, hogy nagyokat mondjunk, írjunk, képesen a magyar nemzet pusztulását is hirdessük. Így hangzik ez szépen a negyedik évnegyed hajnalán. Már hozzá is szokhattunk ehhez a cifra beszédhez, halljuk s tovább megyünk.

Czenkalji.

A brassói magyar dalárda.

— Válasz Józsa Mihály urnak. —

Józsa Mihály ev. hittanító, a brassói magyar dalárda alelnöke „legalább is meggondolatlan-nak” jellemezte lapunk egyik cikkét, mely őszintén, nyíltan, teljes jóakarattal foglalkozott magyar dalárdánk bajával. Meggondolatlan-nak nevezte azért, hogy a közönséget merte védeni azon cikk ellenében, a melyet ő helyeselt, t. i. azt, melyben Biró Sándor keményen ostromozta a közönséget. Ez a Józsa Mihály ur logikája szerint azt jelenti, hogy a ki a közönséget üti, tegye

bár azt akár keztyüs kézzel, akár doronggal, helyesen cselekszi, dicséretet érdemel; a ki pedig a közönséget védelmezi és a dalárdát is okolja, az hazafiatlan és meggondolatlan.

E logikától vezéreltetve, Józsa Mihály ur ír egy cikket, kétségbe vonva a „Brassó” cikkírójának jóakarátát s bátorságot vesz magának, maró gunnyal foglalkozni e cikkíróval s sértő feltevésekkel illetni a brassói magyar közönséget, el is tekintve attól, hogy Józsa ur hangja olyan, a milyenben Brassóban egyellen ember sem beszélhet az ősszmagyarságról, bármily tekintélyes állást is foglaljon el s bármily hervadhatatlan érdeme is legyenek, tehát ő sem. Mert senki sinics feljogosítva azt tételezni fel magyarságunk bármely tagjáról a mit ő feltételezett „Rombauer, Hoffmann, Harmath, Koós, Weisz, Veres, Haluskay, Csorba, Förder stb.” urakról, t. i. hogy ezek „résztint állásuk, résztint koruk, résztint pedig hamis ambitio”-ból pretendálják a dalárdába való beválasztást, azaz hogy ezen urakat a legnagyobb önzés és hűség vezérli a dalárda támogatásában, mely önzést kielégítetlenül látva, sértve érzik magukat s visszavonulnak.

Oly feltevés ez, mely a legnagyobb sértést képezi az illetőkre, kiket — mint magyarságunk minden tagját — kizárólag és egyedül hazafiság ösztönöz a dalárda s más magyar intézményeink támogatására.

Avagy nem-e a legmeggondolatlanabb sértés, odavágni a közönségnek, hogy 3 frt tagdíjáért kap 6 jegyet, tehát áldozata eléggé meg van fizetve? Hát nem tud Józsa Mihály ur a nemesebb gondolkozásban annyira felemelkedni, hogy felfogja annak sértő voltát, csak fel is tételezni a közönségről azt, hogy e hat jegyért lép be a dalárda pártoló tagjának? Nagyon szomorúan állanak magyar ügyeink, ha a közönséget áldozatkészségében ily rut önzés és érdekhajhászat vezérelné! Van a németnek egy közmondása: „Wie der Schelm ist, so denkt er.” Mert ha nem így volna, nem is juthatna ilyesmi eszébe Józsa urnak.

Avagy nem-e sértés az, hogy Józsa ur kétségbe vonja a közönség jóakarátát és nemes érzékét, midőn azt mondja: „Egyesületünket lehet támogatni, pártolni, fejleszteni, a nélkül, hogy okvetlen tisztviselő vagy választmányi tag legyen valaki, csak kell hozzá: őszinte jóakarát és nemes érzék. Minthogy pedig a dalárda irányadóinak nézete szerint a közönség nem pártolja a dalárdát s közönyös iránta, ergo: hiányzik benne az „őszinte jóakarát és nemes érzék.”

Nem csodálkozik-e Józsa ur ma már maga is azon, hogy ő ilyesmit mert a brassói magyar közönségről írni?

Nem sértés-e a nagy közönségre, avagy jobban mondva az annak soraiból kikerült összes pártoló tagokra, ha Józsa ur azt állítja, hogy a dalárda vezetése fölött itélni egyedül illetékesek a működő tagok? Tehát 250 pártoló tag, egyenlő a nullával. Nem-e sértő kifejezés az, hogy Józsa Mihály ev. hittanító s dalárdai alelnök ur azt meri mondani cikkíróknak, a ki legalább is foglal el egy állásánál, mint a magyarság érdekében tanúsított működésénél fogva oly helyet társadalmi életünkben, mint ő és az általa nevével megtisztelt cikk összes szerzői, mert hogy azt nem ő, vagy legalább nem egyedül ő írta, azt elvitatni nem engedjük, ismerve Józsa urnak is és azon egyéneknek is tollát, ki e cikket tényleg írta: „kifezámódott logika”? Honnan veszi az ily modorhoz a bátorságot Józsa Mihály ur?

Ez s a cikkben végighuzódó egész, csaknem minden sorában sértő hang indított minket arra, hogy a cikket úgy vezessük be, a mint tényleg bevettük.

Mert hogy szerénység Józsa Mihály ur felszólalásában egyáltalában nincs, arra elég cikkének bevezetése, melyben mintegy hivalkodással s kérkedéssel mondja, hogy ő Biró Sándor urnak magas elismerését fejezte ki cikkeért, mondván: „Ha a te hangod nem volt elég, majd felelek én, — az hatalmasabb lesz!”

Engedelmet kérünk, a nagy közönséggel szemben így fellépni nem szabad annak sem, a ki talán magasabban áll az illető közönségnél, de még kevésbé szabad annak, a ki azzal legjobb esetben is csak egyenlő. Mert ne feledje senki, hogy nem a közönség van az egyénért, hanem az egyén a közönségért, de ne feledje el azt sem, hogy „la noblesse oblige.”

Szívesen és készséggel elismerjük, hogy par excellence Józsa Mihály urnak igen nagy érdemei vannak a brassói magyar dalárda körül. Dolgozott, fáradt, aggodott érte őszinte jóakarattal. Ezt a rosszakarat sem vitathatja el tőle. Ámde ez még nem ad jogot neki arra, hogy ő oda álljon a nagy közönség elé, ő egy ember s azt mondja: „mi követeljük a támogatást, »elvárjuk, hogy minden magyar ember eljőjön estélyeinkre” stb.

Engedelmet kérünk, de így közönséggel beszélni

nem lehet, mert az a közönség a hogy felkapott valamit s magasba emelt, úgy sújtja ismét le. A közönség első sorban szerénységet és tapintatot kíván, vele — ha szabad e kifejezést használnunk — szörmentén kell bánni, nem pedig kihívólag, követelőleg. És azt annál inkább közügy szolgáltatásban, melyben soha sem szabad feledni, hogy minden legkisebb hiba keservesen bosszúja meg magát a közügy kárára.

Ezeket tartottuk szükségesnek előrebocsátani, mivel érdemlegesen felelnék Józsa Mihály urnak, vagy mint ő mondja, neki „et Comp.“, mintegy magyarázatul cikkéhez irt bevezető sorainknak.

Az érdemleges választ, jövőre kezdjük meg.

A szerkesztő.

A protestáns nőegylet közvacsorája.

A szem gyönyörködhetett, a száj élvezhetett a szombaton lefolyt és a magyar protestáns nőegylet által rendezett közvacsorán.

Az étkek jóságát és sokaságát, az étvágy-gerjesztő szép büffet rendezését avagy a szemrevaló és a szívet lángba borító szép leányseréget dicsérjem-e, a mely a közönséget kiszolgálta?

Mind a kettő kifogástalan volt. Én csak sajnáltam, hogy nem lehet az embernek két gyomra, meg nem lehet török pasa. Jutott a jóból elég a tánczkezdőknek; mert sok volt a fiatal ember, és ha ez van, mely lány nem tánczol? Oly jó kedvvel jártak a csárdást, hogy megszállta a nem tánczolókat is a vágy tánczolni. Láttam egy házas férfit, tánczosnó hiányában egyedül hajlongani a zene ütenyére. Hogy szerette volna ő is rugni a csárdást, de bizonyosan azért nem rugta párosával, mivel bájos fiatal neje nem volt jelen. Jó lesz, ha jövőre eljön minden aszszonyka ilyen mulatságra, máskülönb nem álok jót, hogy ennyi csáb közepette meg nem feledkezik magáról a legjobb családapa is. Egy agglegény is felmelegedett; tánczolt és mulatott, ámbár a multság kezdetén, midőn egy asszony biztatta, hogy tánczoljon és nő-süljön, azt felelte: „Az egyikből kivénültem, a másikhoz sok ezer forint kellene.“

Szegény ember, sok pénzt keres és az alatt bizonyosan odavénül. Se pénz, se posztó, az lesz a vége, ha csak a tegnapi szép pénzérlányok és pénztárosnők valamelyike nem hódította meg.

Ezt különben alig hiszem, mert az agglegények szíve kettős sánczozatokkal van körülvéve; a tegnapiál nagyobb ostromot is kiáll fásult szívők, számító eszök.

A lányok igen szerények voltak. Ezen dicséretreméltó tulajdonságot, ha ez alkalommal otthon hagyják, talán több felülfizetés lett volna. Így azonban kevesen fizettek többet, mint a nagyon mérsékelten kitért árakat. A megmaradt ételek elárverezésénél szintén többet vettek volna be, ha a sok asszony és lány között találkozik egy néhány, a kik magukra vállalták az árverést. De azért szépen jövedelmezett bizonyára az estély, a melyen jelen volt a brassói magyar társadalom színe-java. Ott láttuk: Nagy Gyulánét, Harmath Lajosnét, Mike Károlynét, Molnár Viktornét, Gyárfásnét, Czink Sándornét, Orbán Ferencznét, Császárnét, Kovácsnét, dr. Rothnét, Felternét, Leonhardnét, Killyéninét, Kozmánét, Femingernét, Hornnét, Veszprémynét, Kertscheknét, Finknét, Russnét, Szombathynét, Kupcsay Jánosnét, Csorlay Sándornét, Köpe Sándornét stb. stb. A leányok közül ott voltak, Molnár Iren, Szombathy Etelka, Mandl Zelma, Mika Anna, Gyárfás Ella, Roth Sofia, Honigberges Helén, Czink Jolán, Steinhardt Klementin, Wolfsohn Klára, Gyárfás Etelka, Bauer Erzsébet és Janka, Schmindt Emilia, Fischer Laura, Solymossy Polixena, Feller J., Sift Hermin, Russ Róza, Geöcze Sarolta, Józsa Matild, Weber Julia, Friedman Mariska, Kupcsay Anka, Köpe Lujza, Bartha Gizella, Veszprémy Ida, Leonhard Otília, Kolár Ilona, Bán Anna, stb. Ki tudná mind felsorolni a szerepeket a kik közül ta'an a legszebbek maradtak ki a névsorból.

Utóljára hagytuk é kiket legelőször kellett volna említenünk, a buzgó elnök- és alelnöknöt: Bauer Jánosnét és Förder Sándornét, a kik az estély fényes sikerét fáradhatatlan tevékenységgel biztosították, támogatva a nőegylet mindannyi tagja által.

Pompás, szép multság volt, csak sajnáltuk, hogy a terem szűk volta miatt alig fért be a közönség, a melyet a lámpák és ételek szaga és gőze bántott. Az egész társaság félhomályban mozgott.

A csángó vértanúk szobra.

A szabadságharcban vértanui halállal kimúlt 17 hétfalusi csángó testvérnek (köztük egy ág. ev. magyar lelkész) emléjkünk Csernátfa piacán emlékoszlop. Adakozzunk e hazafias célra. Adjunk csángó testvéreinknek egy kincset általa, melyet meg fog be-

csülni nemzedékről-nemzedékre a mely tanító-mestere lesz a hazafiságban.

A szoborra szerkesztőségünk készséggel fogadja el a legkisebb adományt is és nyugtázza.

Adakoztak:

Özv. Varga Andrásné 1 frt.
Utolsó kimutatásunk 10 frt.

Összesen: 11 frt.

Helyi és vidéki hírek.

Kérelem. Lapunk azon tisztelt előfizetőit, kik előfizetési díjaikkal még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük hátrálékaik mielőbbi szíves beküldésére.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter kinevezte Zachariás József brassói járásbírói joggyakornokot a sárkányi járásbíróshoz aljegyzővé.

Kétszeres főgondnok. Nem is képzelt diadalt aratott vasárnap gróf Bethlen Gábor: a kálvinista közgyűlés mindkét megüült főgondnoki állásra óriási többséggel őt választotta. Eljen tehát gróf Bethlen Gábor főgondnok!

Konviktus-ösztündij. A brassói áll. középfaipariskolával kapcsolatos konviktusnak tudvalevőleg az Emke. évi 100 frt ösztündiját ad. Ez évre e 100 forintot Siposs András hétfalusi, ág. ev. vallású csángó fiu kapta.

Emke. Az Emke brassómezei választmánya f. hó 27-én, vasárnap. d. e. 11 órakor tartja idei rendes közgyűlését az „Európa“ nagy termében. Kik e közgyűlés elé indítványt akarnak tenni, szíveskedjenek azt 8 nappal előbb írásban a fiókegylet titkárához, Sztérenyi József iparfelügyelőhöz beküldeni, különben az ügyrend értelmében tárgyalható nem lesz.

Magyar színészet. Két sikerült előadásról akarunk röviden beszámolni, a vasárnap előadott „Ingeny-élők“ cz. Vidor-féle népszínműről, s a tegnap színrehozott „Mikádó“ operettéről. Az „Ingeny-élők“-ben először volt alkalmunk a társulatot népszínműben látni s azon általános tetszés után ítélve, melylyel a csaknem utolsó helyig lefoglalt ház az előadást kísérte, azt az eddigiek közül mint egyikét a legjobbaknak kell kijelentünk. A darab maga is érdekes, mindvégig leköti a figyelmet a fővárosi életből ellesett alakjaival s csinos meséjével, melyben mintegy budapesti élet kinövésével szembe állítatik a tiszta erkölcsű falusi élet. Az élvezetes előadáson szereplők a mindegyikének nevét kellene tulajdonképpen ide írunk; hely, szűke miatt be kell érünk Petrovits Ilka felemlítésével, ki pompás, fesztelen játékaival s szép énekével elragadta a közönséget és Csige nevével, kinek szintén ügyes játékát és rokozszenyes s átértett énekét kell különös dicsérrel kiemelünk. A közönség mindkettőjüket tapsával ismételtén rávette az általok énekelt magyar dalok ismétlésére.

Tegnap Kömleyné, a társulat jeles komikusának jutalomjátékául meglehetősen látogatott ház előtt a „Mikádó“ került előadásra. Közel fekszik összehasonlítani ez előadást Wolféval, ki ugyane darabot ismételtén adta elő tavasszal városunkban. Igaz ugyan, hogy Miklós nem rendelkezik oly kiállítással, oly számos személyzettel, olyan zenekarral, mint német előde, de úgy a mint az operettet tegnap láttuk, így is élvezetes, sőt egyes szerepeiben minden méltányos igénynek megfelelő. A főbb szerepeket Kömley (Mikádó), Kendy (hóhér), Feketéné (Jum-Jum) s Nyiregyházi (Nanki-Po) a tőlük már megszokott ügyességgel alakították. Ma Pailleron-nak a „Hol unatkoznak“ cz. ismeretes vigjáték szerzőjének egy újabb keleti vigjátéka „Az egér“ adatik. — A társulat ezenkívül még csak hat estén játszik, miután f. hó 16-án kötelezettsége már más városba hívja. E körülmény talán ráveszi magyar közönségünket, hogy színészeinket elismerésre méltó törekvésükben, melylyel lehetőleg új s jó darabot tőlük telhető legjobb módon előadjanak, az ediginél nagyobb pártolás által támogassa.

A Székely Mózes emléktábla megérkezett. — A tábla vörös márványból van s igen szép kivitelű. Gerenday A. s fia budapesti cég szállította. Leleplezése e hó 27-én lesz.

Haynald bibornok áldozári jubilauma. Haynald kalocsai bibornok-érsek f. hó 15-én ünnepli meg áldozárra szenteltetésének félszázados jubilaumát. — Lichtensteinger és Majorossi, fölszentelt püspökök, a kalocsai bibornok-érsek helynökei a bibornok-érsek áldozári jubilaumának megünneplése ügyében körle velet intéztek a főmegye papságához.

Regálé-tárgyalások. Kürthy János p. ü. fogalmazó — mint Fogarásról írják nekünk — hetek óta nagy buzgalommal folytatja a regálé-egyezkedési tárgyalásokat, melyekben minden reményt fölülmuló sikert ért el. Eddig megkötött az egyezkedés 137 jogosulttal 1.306,937 frt 44 kr. erejéig, minden esetben egyenlően szem előtt tartva úgy a felek, mint a kincstár érdekeit. Az összes igények közül csak még 12 jogosult van hátra, s 186 jogosult közül csak 52.

eset kerül a megyei közig. bizottság által kiküldött albizottság elé, mely e hó 7-én kezdi meg Fogarason tárgyalásait. A közönség nagyon meg van elégedve a tárgyalások menetével és ezért elismerés illeti Kürthy Jánost.

Szemgyógyászat. A helybeli m. kir. orsz. szemgyógyintézetbe szeptember havában felvétetett 32 szem-beteg, míg elbocsátott 37; 17 még az intézetben maradt. A betegek közül 15-ön nagyobb műtét végeztetett és különösen hályog műtét 7 esetben.

Keleti utazás. Az idén rendezendő keleti kirándulás terve mindinkább közeledik megvalósulásához Mindegyre érkeznek a jelentkezések a »brassói kereskedelmi és iparegyesület«-hez. Valószínű, hogy a szultán is, Koburg fejedelem is fogadni fogja audien-czián a társaságot.

Közigazdaság.

„Albina“ takaré- és hitelintézet brassói fióktelépje

1889. szeptember havi forgalmi kimutatás.

Bevételei:

Pénzkészlet 1889. aug. 31-én	4.805	frt	01	kr.
Takarékbetétek	97.697	„	53	„
Beváltott váltók	121.292	„	47	„
Nyílt hitelek	123.797	„	40	„
Termény-kölcsönök	2.719	„	63	„
Érték- és más kölcsönök	3.838	„	—	„
Ércpénzek	9.768	„	47	„
Kamatok s proviziók	4.506	„	15	„
Bizományok	147	„	81	„
Különfélék	1.833	„	20	„
Összesen	370.405	frt	67	kr.

Kiadás:

Takarékbetétek	95.591	frt	42	kr.
Leszámitolt váltók	130.112	„	36	„
Nyílt hitelek	113.331	„	54	„
Termény-kölcsönök	1.871	„	06	„
Érték- s más kölcsönök	9.451	„	—	„
Ércpénzek	11.681	„	43	„
Kamatok és proviziók	691	„	26	„
Bizományok	149	„	81	„
Különfélék	1.379	„	31	„
Költségek és fizetések	623	„	50	„
Pénzkészlet 1889. szept. 26-án	5.523	„	43	„
Összesen	370.405	frt	67	kr.

Bologa V. s. k., Petrescu N., s. k., Gámulea V., s. k.
bankfiókvezér. segéd. könyvelő.

Nyílt tér.)

Cs. és kir. szab.

Riunione Adriatica di Sicurta

Triesztben.

Alapított 1838-ban

Vagyonbiztonsági tőkéje: 26 millió forint.

A magyarországi osztály intézője:

báró Podmaniczky Frigyes.

Fentebbi biztosító intézet, mely 51 éves fennállása óta 141 milliót frtot fizetett ki károkbán, minden városban és községben fő- s kerületi ügynökségek által van képviselve, biztosít a legolcsóbb díjtételek mellett tűz, szállítás és jégkár ellen és az emberek életére a legkülönbözőbb kombinációk szerint.

Az „ADRIAT“ biztosító társaság vezérügynöksége

Képvisele Brassóban A cs. és kir. szabad. Adria biztosító társulat erdélyrészi vezér-ügynöksége Kolozsvárt.

Novotny Ad. Károly által Szekula Ákos, Kiss, titkár.

Nagy-utca. vezérfelügyelő.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

Süketeknek.

Egy egyén, a ki egy egyszerű szer által meggyógyult 23 évi süketsegből és fülzugásból, kész annak leírását német nyelven mindenkinek ingyen elküldeni. Czim: J. H. Nicholson, Wien XI., Kolingasse 1

Brassói piaci árfolyam.

A pesti m. keresk. bank jelentése.

Brassó, 1889. október hó 8-án.

Román pairpénz à 20 frankos	9.44	vétel	9.46	eladás
„ Ezüstpénz à 20	9.40	„	9.45	„
Napoleon d'or (aranypénz)	9.47	„	9.48	„
Török lira	10.73	„	10.75	„
Arany	5.60	„	5.62	„
Orosz papírrubél	123.—	„	124.—	„

Társszerkesztők:

— Nagy-Küküllőmeze részéről Horváth László (Segesvár.)

Kis-Küküllőmeze részéről Gyöngyösi István (D.-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Sztérenyi József

Szám 3459.—1889. é. l. k. v. i.

Arverési hirdetményi kivonati

A fogarasi kir. járásbírósa mint teleklönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Benedek Gyula ügyvéd által képviselt *Dobrea György* végrehajtónak özv. *Cornilla Maria* végrehajtást szenvedő elleni 40 frt tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbírósa) területén lévő F. Szombathalva községben fekvő, a felső-szombathalvi 84. sz. szám tjkben

Helyrajzi sz. Kikiált. ár.			
211, ingalt.	184 frt	4804, ingalt.	6 frt
222, ingalt.	184 frt	4837, „	10 „
2372, „	17 „	4844, „	1 „
2518, „	4 „	5242, „	9 „
2950, „	12 „	5244, „	9 „
2996, „	6 „	5365, „	9 „
3052, „	18 „	6647, „	77 „
3285, „	2 „	6764, „	34 „
3530, „	18 „	9307, „	2 „
3962, „	9 „	9413, „	2 „
4049, „	5 „	9420, „	4 „
4056, „	4 „	9427, „	6 „
4224, „	2 „	9533, „	4 „
4229, „	1 „	9540, „	4 „
4515, „	9 „	9957, „	33 frt

ban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenneb megjelölt ingatlanok az 1889. évi november hó 21-ik napján délelőtti 10 órakor Felső-Szombathalvi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélytteni.

Fogarasi, 1889. május hó 29.

A kir. járásbírósa teleklönyvi hatósága:

Nagy Lázár,
kir. aljárásbíró.

Dr. GUST fogorvos

visszatért üdülési utazásáról és renddel úgy mint azelőtt naponként

9 órától 12 óráig és

2 „ 5 „

Almapiacz 93. sz. a.

Hirdetés.

Tisztelt ügyfeleimnek szives tudomására hozom, hogy **ügyvédi irodámat** folyó hó 1-től **nagy-utca 499. szám** alatti házomba helyeztem át.

Dr. Vajna Gábor,
ügyvéd.

KINN KÁROLY

Brassó,

Fekete-utca 385.

(a kaszárnyával szemben)

tisztelettel jelenti, hogy elvállal mindenféle **vegyszer mosó- és fényvassalás** terébe vágó megdizáásokat, kérve a n. é. közönség nagymérvű támogatását.

TRÁGYASZER

Legelőcső, legbiztosabb legjobbs legregibb
czukorrépa, komló, szőlő, burgonya, len, vetemények, valamint általában mindenféle mező termékek számára mely tartós hatású minden földben, a mi bizonyítható számos hírneves mezőgazdasági tekintély nyilatkozatával, — a

concentrált marhatrágya,
(Engrais de boeuf)

melynek nagy szerves szén-sav, phosphor-sav- és káli-tartalmaért 60% szerves alkatrészt mellett kezesség vállalatik.

SAXL TESTVÉREK

első cs. kir. szabad. osztrák-magyar concentrált marhatrágya-gyára Temesváron.

Közp. iroda: Wien, III., Rennweg 20/51.

Minták s röpiratok ingyen és bérmentve küldetnek.

Legkedveltebb savanyuvíz.

„Répáti” ásványvíz

mint legszénsavdusabb és legtisztább égvényes savanyuvíz

eltekirítve rendkívüli gyógyerejétől, melynél fogva kitűnő sikerrel használtatik emésztési bajok, étvágytalanság, vesebajok, idegesség, vérszegénység, hólyagbajok és gyengélkedés ellen, tartós és kellemes íze folytán mint asztali és üdítő ital is a leghírnevesebb ásványvizeket jóval felülmúlja.

Szaktekintélyek véleménye szerint, szerencsés vegyi összetétele és rendkívül dús szénsavas — főleg kétszer szén-savas nátrium — tartalma folytán a „répáti” savanyuvíznek nemcsak hazánk valamennyi, de jóval gazdagabb vegytartalmánál fogva, a leghíresebb hasonmái külföldi ásványvizek is alá vannak rendelve.

Kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben, gyógyszer-tárakban és vendéglőkben, nagyobb vételnél a főraktárban
Giesel G. Brassó.
Sinház-utca 321.

Legkellemesebb borvíz

„ALBINA”

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe
takarékbetétet netto 5%-al kamatoztat minden adólevonás nélkül,

231 8 — * e)
valamint **à vista visszafizethető cheques-betétet 3-1/2%-ra és ajánlja** tőkeszerzésre a legnagyobb biztonságot nyújtó **5%-os „Albina” zálogleveleket,** melyek nála a napi árfolyam szerint mindenkor kaphatók.

Bővebbet az intézet irodájában:
Brassóban, főtér 90. szám a., naponként d. e. 8-tól d. u. 2 óráig.

H I R D E T É S E K

felvétetnek
a kiadó-hivatalban.

Német-Palánka, 1887. Arany érem.		London, 1878. Disz-oklevél.		Páris, 1867. Bronz érem.		Bécs, 1873. Érdem-érem.	
Budapest, 1885. Nagy disz-oklevél.		cs. és kir. kizárólag		szabad. első szerémi		vizhatlan mészgár	
Portland cement- s		Beocsinban.		Központi iroda és raktár: Budapest V., Rudolf-rakpart 8.		ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokok, községi és egyházi előjárások, valamint a n. é. építő közönség becses figyelmébe saját gyártmányú	
Portland cement és vizhatlan meszt,		melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítanak.		Arjegyék s magyarázat kíváratra készséggel megküldetik.		Trieszt, 1882. Arany érem.	
Kecskemét, 1872. Ézüst érem.		1875. Ujvidék, Arany érem.		Szeged, 1878. Érdem-érem.			

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS, „MAGYAR SELTERS”

Vegyelemze a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, főleg kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult különösen a **tüdőbántalmaknál** a hol a **szabad- és csekélyebb jelenléte** megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a főleg kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testébe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol **szabad- és kötött szénsav** tartalommal rendelkező ásványvizek, mint a **seltersi-gleichenbergi, tudóbajokban, különösen a tüdővérzésnél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdoriban, a Margit-víz otthonossá vált.** — Orvosi tekintélyeink Budapestén: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás;** Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** s. b. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek általános hurutos bántalmainál.**

Mint ivóvíz

präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb **Triest-Flumóban KOLERA** megbetegedés ellen a

„MARGIT” borral használva a legegészségesebb ital!

ÉDESKUTY L.

Ugyszintén kapható minden gyógyszer-tárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

m. kir. és szerb k. udv. ásvány-víz-szállító, Budapest.